

PUOLUSTUSVALIOKUNNAN MIETINTÖ 5/2008 vp

Hallituksen esitys laiksi Maanpuolustuskorkeakoulusta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Eduskunta on 27 päivänä toukokuuta 2008 lähettänyt puolustusvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen laiksi Maanpuolustuskorkeakoulusta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 62/2008 vp).

Lausunnot

Eduskunnan päätöksen mukaisesti perustuslakivaliokunta ja sivistysvaliokunta ovat antaneet asiasta lausuntonsa (PeVL 31/2008 vp, SiVL 15/2008 vp), jotka on otettu tämän mietinnön liitteiksi.

Asiantuntijat

Valiokunnassa ovat olleet kuultavina

- lainsäädäntöjohtaja Seppo Kipinoinen, puolustusministeriö
- lainsäädäntöneuvos Sten Palmgren, oikeusministeriö

- ylitarkastaja Reijo Lahtinen, sisäasiainministeriö, rajavartio-osasto
- hallitussihteeri Laura Hansén, opetusministeriö
- asessori Hanna Nordström, Pääesikunta
- kenraalimajuri Pertti Salminen, Maanpuolustuskorkeakoulu
- puheenjohtaja Antti Kuivalainen, Päälystöliitto ry
- puheenjohtaja Harri Westerlund, Upseeriliitto ry
- koulutuspoliittinen sihteeri Juhana Harju, Suomen ylioppilaskuntien liitto SYL ry
- pääluottamusmies Mikko Valtanen, Julkisan koulutettujen neuvottelujärjestö, JUKO
- kadetti Ilkka Soininen, Kadettitoverikunta ry
- puheenjohtaja Krista Varantola, Suomen yliopistojen rehtorien neuvosto.

Lisäksi kirjallisen lausuntonsa on antanut
— Opetushallitus.

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi laki Maanpuolustuskorkeakoulusta. Maanpuolustuskorkeakoulu toimii puolustusministeriön hallinnonalalla. Esitys liittyy puolustusvoimia koskevan lainsäädännön kokonaisuudistukseen. Laki korvaisi puolustusvoimista annetun lain Maanpuolustuskorkeakoulua koskevat säännökset.

Esityksen tavoitteena on uudistaa Maanpuolustuskorkeakoulua koskevat säännökset siten, että säädöstaso vastaisi kaikilta osin perustuslaissa asetettuja vaatimuksia. Maanpuolustuskorkeakoulun asemaa, hallintoa, opetusta ja tukintoja koskevia säännöksiä ehdotetaan myös täydennettäväksi ja uudistettaviksi. Opiskelijoiden oikeusturvan parantamiseksi opiskelijan oi-

keuksista ja velvollisuuksista ehdotetaan säädettäväksi lain tasolla nykyistä kattavammin, tarkemmin ja täsmällisemmin.

Laki avaisi siviileille mahdollisuuden hakeutua sotatieteellisiin opintoihin. Mahdollisuus sotatieteiden maisterin ja myöhemmin sotatieteiden kandidaatin tutkinnon suorittamiseen avattaisiin myös opiskelijoille ilman, että suoritettu tutkinto johtaisi puolustusvoimien tai rajavartiolaitoksen virkaan.

Lisäksi ehdotetaan muutettavaksi opintotukilakia siten, että yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen lisäksi myös Maanpuolustuskorkeakoulu määriteltäisiin korkeakouluksi. Nykyisin opintotukilain mukaan korkeakoululla tarkoitetaan yliopistolaissa tarkoitettuja yliopistoja ja

ammattikorkeakoululaissa tarkoitettuja ammattikorkeakouluja. Opintotukea voisi saada muun kuin upseerin virkaan vaadittavan tutkinnon suorittamiseen Maanpuolustuskorkeakoulussa. Ulkomailla suoritettujen korkeakouluopintojen tuottamasta virkakelpoisuudesta annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi siten, että sitä sovellettaisiin myös puolustushallinnon sotilasvirkoihin.

Ehdotetut lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2009. Opiskelija voitaisiin ottaa suorittamaan sellaista sotatieteiden kandidaatin tutkintoa, joka ei johda upseerin virkaan, ensimmäisen kerran kolmen vuoden kuluttua ehdotetun lain voimaantulosta.

VALIOKUNNAN KANNANOTOT

Yleisperustelut

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena. Puolustusvoimia koskevan uuden lain valmistelun (551/2007) yhteydessä kävi ilmi, että Maanpuolustuskorkeakoulua koskevat lakitasoa vaativat säännökset olisi tarkoituksenmukaista koota yhteen, eikä sisällyttää niitä enää puolustusvoimista annettuun lakiin. Tarvetta erillislain säätämiseen korosti myös se, että Maanpuolustuskorkeakoulua koskevia säännöksiä on paljon.

Maanpuolustuskorkeakoulu on esityksen mukaan puolustusvoimain komentajan alainen puolustusvoimiin kuuluva sotatieteellinen korkeakoulu. Korkeakoulu antaisi ylintä yleistä ja sotilaallista maanpuolustuskoulutusta Suomessa. Esityksessä ehdotetaan, että mahdollisuus sotatieteiden maisterin ja sotatieteiden kandidaatin tutkinnon suorittamiseen avattaisiin myös opiskelijoille, joiden tutkinto ei johtaisi puolustusvoimien tai rajavartiolaitoksen virkaan.

Uusien siviiliopiskelijoiden suorittama tutkinto olisi yliopistollinen perustutkinto, johon ei sisältyisi sotilasammattillista osuutta. Sivistysvaliokunta toteaa lausunnossaan, että uudet opis-

kelijaryhmät vahvistavat korkeakoulua kokonaisuudessaan ja sitovat sitä nykyistä enemmän yliopistokenttään. Puolustusvaliokunta yhtyy tähän arvioon ja toteaa, että vuosittain noin 10 siviiliopiskelijan määrä ei vaikuta Maanpuolustuskorkeakoulun perustehtävän hoitamiseen. Valiokunta toteaa, että siviiliopiskelijoille annettu opetus tuottaa turvallisuuteen, kriiseihin, sodankäyntiin ja asevoimien kehitykseen perehtyneitä asiantuntijoita.

Asiantuntijakuulemisten perusteella valiokunta ei pidä tarkoituksenmukaisena sitä, että Maanpuolustuskorkeakoulua koskevassa sääntelyssä pyrittäisiin ennakoimaan tässä vaiheessa valmisteltavana olevan uuden yliopistolakiehdotuksen mukaista sääntelyä. Maanpuolustuskorkeakoulua koskevaa lakia voidaan tarvittaessa täsmentää uuden yliopistolain tultua hyväksytyksi. Sivistysvaliokunta on omassa lausunnossaan esittänyt myös tämänsisältöisen kannan.

Palvelussitoumus

Lakiehdotuksen 29 §:ssä säädetään palvelussitoumuksista ja niiden kestosta. Upseerin virkaan johtaviin sotatieteellisiin ja sotilasammattillisiin opintoihin hyväksytyn samoin kuin puolustusministeriön, puolustusvoimien tai rajav-

tiolaitoksen virassa olevan on annettava kirjallinen sitoumus siitä, että hän palvelee koulutukseen vastaavassa virassa säännöksessä erikseen määritellyn enimmäisajan.

Hallituksen esityksen perusteluissa todetaan, että puolustusvoimat ja rajavartiolaitos kouluttavat itse tarvitsemansa sotilashenkilöstön. Eri kursseilla koulutetaan juuri se määrä henkilöitä, jotka puolustusvoimat tai rajavartiolaitos tarvitsee kyetäkseen täyttämään lain määräämät tehtävät. Puolustusministeriö tarkensi asiantuntijakuulemisissa sitoumusaikaperusteita tuoden esiin, että sitoumuksen pituuden ratkaisee viime kädessä koulutuksen sisältö eikä koulutusajan pituus.

Myös perustuslakivaliokunta on hallituksen esityksestä antamassaan lausunnossa tarkastellut sitoumusaikakysymystä. Perustuslakivaliokunnan mukaan ehdotettu palvelussitoumusjärjestely on ymmärrettävä, koska Maanpuolustuskorkeakoulussa opiskeleville annetaan maksuttoman opiskelun ajaksi korvauksetta muun muassa opetus, majoitus, muonitus ja vaatetus. Palvelussitoumuksen kestosta ja sitoumuksen purkamiseen liittyvistä järjestelyistä on säädetty laissa riittävän täsmällisesti, joten säännös ei ole valtiosääntöoikeudellisesti ongelmallinen.

Edellä kuvatun perusteella puolustusvaliokunta toteaa, että sitoumusaikajärjestelylle on olemassa hyväksyttävät perusteet. Järjestelyllä taataan osaltaan se, että puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen tehtäviin saadaan riittävä määrä osaavaa henkilöstöä. Valiokunta korostaa, että Maanpuolustuskorkeakoulun opiskelijoiden sitoumusaikojen pituuden osalta nykykäytäntöä ei tule muuttaa opiskelijoiden kannalta epäedulliseen suuntaan. Käytännössä tämä tarkoittaa enintään 3 vuoden sitoumusaikaa sotatieteiden kandidaatin tutkinnon suorittamisen jälkeen ja 2 vuoden sitoumusaikaa sotatieteiden maisterintutkinnon jälkeen. Valiokunta pitää lisäksi ensiarvoisen tärkeänä, että henkilöstön sitouttaminen puolustusvoimien ja rajavartiolaitoksen tehtäviin hoidetaan ensisijaisesti hyvällä henkilöstöpolitiikalla ja vasta toissijaisesti erilaisin sitoumus- ja siirtojärjestelyin.

Mahdollisuus rahastotalouden harjoittamiseen

Saadun selvityksen mukaan vuoden 2007 alusta lähtien kaikilla yliopistolain määrittämällä yliopistoilla on ollut mahdollisuus niin sanottuun rahastotalouteen, joka ennen lakiuudistusta oli vain Helsingin yliopistolla ja Åbo Akademiella. Mahdollisuus rahastotalouteen ei ole koskenut Maanpuolustuskorkeakoulua. Asiantuntijakuulemisissa tuotiin esiin, että Maanpuolustuskorkeakoulun kannalta olisi suotavaa, jos sillä olisi lailla säädetty mahdollisuus rahastotalouden harjoittamiseen.

Saadun selvityksen mukaan Maanpuolustuskorkeakoulun rahastotalouden käyttöön liittyy huomattava määrä jatkoselvittelyä vaativia kysymyksiä, ennen kuin asiaa koskevia säännöksiä voidaan sisällyttää Maanpuolustuskorkeakoulua koskevaan lakiin. Maanpuolustuskorkeakoulu ei ole oma tilivirastonsa, vaan kuuluu puolustusvoimat-nimiseen tilivirastoon. Lisäselvitystä edellyttäviä kysymyksiä ovat muun muassa erityisrahojen tai lahjoitusvarojen käyttäminen korkeakoulun rahoituksessa tai virkojen täytössä sekä rahastojen hallinnointi, valvonta ja kirjanpito. Valiokunta toteaa, että Maanpuolustuskorkeakoulun on mahdollista jo nykyisinkin vastaanottaa lahjoitus- ja testamenttivarjoja ilman erillistä sääntelyä Maanpuolustuskorkeakoulua koskevissa säädöksissä.

Valiokunta pitää tärkeänä, että puolustusministeriö, pääesikunta ja Maanpuolustuskorkeakoulu jatkavat yhdessä rahastotalouskysymyksen selvittämistä tarkoituksena mahdollistaa yhteiskunnassa valtionalouden ulkopuolella saatavissa olevien resurssien käyttö erityisesti maanpuolustusta tukevaan tutkimukseen.

Maanpuolustuskorkeakoulun nimi

Maanpuolustuskorkeakoulu on osa suomalaista korkeakoulujärjestelmää, ja sen tutkinnot ovat rinnastettavissa suomalaisissa yliopistoissa suoritettuihin tutkintoihin. Asiantuntijakuulemisissa kävi ilmi, että hallituksen esitys vie perusteluineen toimintaa yhä enemmän yliopistomaisempaan suuntaan. Maanpuolustuskorkeakoulu muun muassa antaa kaikkia Bolognan prosessin

mukaisia tutkintoja, myös tohtorin tutkintoja, mitä pidetään eräänä yliopiston tunnusmerkkinä.

Huolimatta yhteneväisyyksistä yliopistojen kanssa Maanpuolustuskorkeakoululla on merkittäviä vain sille tyypillisiä ominaispiirteitä. Eriytyisen merkittävä piirre on Maanpuolustuskorkeakoulun suhde autonomiaan. Lakiesityksen mukaan Maanpuolustuskorkeakoululla ei jatkosakaan tule olemaan perustuslain 123 §:n mukaista autonomiaa, vaan Maanpuolustuskorkeakoulu on puolustusvoimiin kuuluva sotatieteellinen korkeakoulu.

Perustuslakivaliokunta toteaa lausunnossaan, että korkeakoulun sisäinen sotilaallinen järjestys ja sotilaallisen käskyvallan alla toimiminen vaikuttavat siihen, ettei Maanpuolustuskorkeakoulu ole täysin rinnastettavissa muihin Suomen ylintä opetusta antaviin instituutioihin.

Muita seikkoja

Opetus- ja tutkintokieli

Lakiehdotuksen 8 §:n mukaan Maanpuolustuskorkeakoulun opetus- ja tutkintokieli on suomi. Opiskelijalla on kuitenkin oikeus käyttää opiskelijavalinnassa ja kokeissa joko suomen tai ruotsin kieltä. Opinnäyte laaditaan joko suomeksi tai ruotsiksi. Perustuslakivaliokunta huomauttaa lausunnossaan, että esityksen perusteluista voi saada myös sellaisen kuvan, että kansalliskielen käyttö mainituissa tilanteissa jää Maanpuolustuskorkeakoulun harkintaan. Puolustusvaliokunta korostaa opiskelijan subjektiivista oikeutta käyttää suomea tai ruotsia opiskelijavalinnassa ja kokeissa sekä opinnäytteen laatimisessa.

Opetuksen maksuttomuus

Maanpuolustuskorkeakoulun opetuksen maksuttomuudesta säädetään 5 §:ssä. Asiantuntijakuulemisissa tuotiin esiin, että säännöksen yksityiskohtaiset perustelut ovat ns. JOO-opintoja koskevilta osin epätarkat. JOO-opinnot ovat tutkintoihin kuuluvien opintokokonaisuuksien ja osajaksojen suorittamista. Valiokunta toteaa saamansa selvityksen perusteella, että JOO-opinnot ovat opiskelijalle maksuttomia.

Opiskelijan ylläpito ja opintososiaaliset etuudet

Opintososiaalisten etuuksien osalta esityksen perusteluissa todetaan, että oppilaskunnan jäsenellä olisi mahdollisuus käyttää Ylioppilaiden terveydenhuoltosäätiön palveluja. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan näiden palvelujen käyttöoikeus edellyttää kuitenkin ylioppilaskuntien ja YTHS:n välisten sopimusten tekemistä, joten esityksen perustelut ovat tältä osin epätarkat. Varsinaisessa säännöksessä (20 §) ei kuitenkaan ole täsmentämisen tarvetta.

Oppilaskunta

Lakiesityksen 35 §:ssä oppilaskunnan tehtäväksi mainitaan opiskelijoiden edustajien valinta Maanpuolustuskorkeakoulun monijäsenisiin toimielimiin sekä osallistuminen korkeakoulun muuhun toimintaan. Esityksen perusteluissa tuodaan esiin, että oppilaskunnan keskeisenä tehtävänä olisi järjestää opiskelijoiden edustajien vaali Maanpuolustuskorkeakoulun monijäsenisiin hallintoelimiin. Valiokunta korostaa, että oppilaskunnan keskeinen tehtävä on opiskelijoiden edustajien valinta, ei vaalin järjestäminen. Hallituksen esityksen perustelujen mukaan oppilaskuntaa koskeva säännös on tarkoitus arvioida uudestaan yliopistolain kokonaisuudistuksen yhteydessä.

Henkilöstö

Ehdotuksen 13 §:ssä säädetään henkilöstön asemasta Maanpuolustuskorkeakoulussa. Esityksen perusteluissa todetaan, että korkeakoulun professorin virat ovat siviilivirkoja. Myös upseeri voidaan kuitenkin nimittää professorin virkaan tai valita määräaikaisesti tehtävää hoitamaan viransijaisena. Saadun selvityksen mukaan upseeri saa puolustusvoimilta Maanpuolustuskorkeakoulun professuurin hoitoajaksi virkavapauden ja pystyy professuurijakson päättymisen jälkeen palaamaan puolustusvoimien palvelukseen. Valiokunta pitää tätä järjestelyä hyvänä, ja se on saadun selvityksen mukaan toiminut ongelmitta. Nykysäännökset eivät sen sijaan mahdollista upseerin jäämistä suoraan sotilasläkkeelle Maanpuolustuskorkeakoulun profes-

sorin tehtävästä. Tämä on valiokunnan mielestä epäkohta.

Valtion eläkelain 98 §:n mukaan upseerin tulee sotilaseläkkeen varmistaakseen olla vähintään kolme kalenterivuotta puolustusvoimien tehtävässä ennen eläkepäätöstä. Maanpuolustuskorkeakoulun professuurin kesto on viisi vuotta. Jos upseerin eläkeikä on esimerkiksi 60 vuotta, eivät kaikki professorin tehtävästä kiinnostuneet henkilöt voi sotilaseläkkeen varmistaakseen hakea professuuria. Etenkin kahden perättäisen professuurijakson hoitaminen tulee käytännön syistä vaikeaksi.

Valiokunnan mielestä on ristiriitaista, että upseereita kannustetaan kouluttautumaan yhä pitemmälle, mutta jatko-opintojen hyödyntämisessä saatetaan kohdata merkittäviä käytännön ongelmia. Lisäksi tehty linjaus karsii merkittävällä tavalla ylipäätään upseereiden mielenkiintoa hakeutua professorin tehtäviin Maanpuolustuskorkeakoulussa.

Saadun selvityksen mukaan puolustushallinto on selvittänyt upseereiden professuurikysymystä Maanpuolustuskorkeakoulussa aina 1990-luvun puolivälistä lähtien, mutta asiaan ei ole löydetty ratkaisua. Valiokunnan saaman selvityksen mukaan professorin virkojen täyttöprosessi Maanpuolustuskorkeakoulussa on joka tapauksessa arvioitava uudestaan, koska yliopistolain uudistuksessa kumottaneen korkeakoulun professorien ja apulaisprofessorien viran täyttämisestä annettu laki (856/1991). Tässä yhteydessä tulee myös upseerien professuurikysymys pyrkiä ratkaisemaan puolustushallinnon sisäisin toimenpitein.

Yksityiskohtaiset perustelut

11 §. Opintotukilautakunta. Tällä hetkellä Maanpuolustuskorkeakoulussa ei ole opintotukilautakuntaa. Se perustetaan siinä vaiheessa, kun korkeakouluun otetaan siviiliopiskelijoita. Puolustusvaliokunta esittää säännökseen lisättäväksi mainintaa siitä, että opintotukilautakunnan opiskelijajäsenet nimeää oppilaskunta.

13 §. Henkilöstö. Henkilöstöä koskeva 13 § on jäänyt sisällöltään liian suppeaksi eikä vastaa sellaisenaan nykytilaa. Valiokunta esittää, että maininta muista kuin virkasuhteessa olevista henkilöistä lisätään säännökseen. Lisäksi valiokunta esittää säännöksestä poistettavaksi viittausta Maanpuolustuskorkeakoulun virkoihin; virrat ovat puolustusvoimien virkoja.

14 §. Opiskelijaksi ottaminen. Lakiehdotuksen 14 §:n 3 momentissa säädetään, että pääesikunta päättää tarkemmin opiskelijavalinnan perusteista. Valiokunta toteaa, että säännös on nyt sijoitettu väärään säännösympäristöön, ja esittää sen siirtämistä lakiehdotuksen 14 §:n 4 momentin yhteyteen. Kyseisessä momentissa säädettäisiin, että valinta- ja soveltuvuuskokeen perusteista päättää pääesikunta ja niiden järjestämisestä Maanpuolustuskorkeakoulu. Pääesikunta päättäisi esimerkiksi alkupisteistä, valintakokeen ja testien sisällöstä ja niistä kertyvistä pisteistä sekä valintakoe kirjoista.

16 §. Kelpoisuus korkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin sekä upseerin virkaan johtaviin opintoihin asetettavat lisävaatimukset. Valiokunta esittää 16 §:n 1 momenttia tarkennettavaksi viittauksella suomalaisen ylioppilastutkinnon sijasta ylioppilastutkinnon järjestämisestä annetun lain (672/2005) tarkoittamiin tutkintoihin. Säännöksen kattavuus olisi tätä kautta parempi.

Yliopistolain mukaan yliopistoissa pelkästään ylempään korkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin voivat hakeutua soveltuvan alemman korkeakoulututkinnon lisäksi myös soveltuvan ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneet. Valiokunta esittää 16 §:n 2 momenttia täsmennettäväksi vastaavalla tavalla.

Perustuslakivaliokunta pitää lausunnossaan tarpeellisena, että 16 §:n 4 momentin säännöstä tarkennetaan täydentämällä sitä esityksen perusteluissa mainituilla esimerkeillä siitä, milloin säännöksessä tarkoitetut erityiset syyt voivat olla käsillä.

26 §. Opiskelun keskeyttäminen. Lakiehdotuksen 26 §:n 1 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että opiskelija voisi keskeyttää opiskelun

Maanpuolustuskorkeakoulussa enintään 2 vuoden ajaksi. Valiokunta toteaa, että kahden vuoden maksimiaika keskeytykselle voi muodostua kohtuuttomaksi esimerkiksi lakisääteisten perhevapaiden tai sairauden kohdalla. Valiokunta ehdottaa enimmäisajan poistamista säännöksensä.

27 §. Opiskeluoikeuden menettäminen. Lakiehdotuksen 27 §:n 1 momentin 1 kohdan säännöstä on perustuslakivaliokunnan mukaan täsmennettävä oikeasuhtaisuuden vaatimuksia paremmin vastaavaksi esimerkiksi muotoilemalla se samaan tapaan kuin Pelastusopistosta annetun lain 28 §:n 1 momentin kohta. Puolustusvaliokunta esittää tällaisen tarkennuksen tekemistä säännökseen.

29 §. Palvelussitoumukset. Puolustusvaliokunta ei esitä muutoksia 29 §:ssä ehdotettuihin palvelussitoumusten pituusajoihin, mutta esittää säännöksen 1 momentin kirjoitustapaan muutosta. Lisäksi valiokunta ehdottaa rajavartiolaitoksen lisäämistä puolustusministeriön ja puolustusvoimien ohella säännöksen 1 momenttiin.

37 §. Aiemmin hankitun osaamisen tunnustaminen. Valiokunta esittää kielellistä täsmennystä 37 §:n 1 momenttiin sekä samaan momenttiin lisäystä siitä, että opiskelija saa lukea hyväkseen tutkintoon kuuluvia opintoja myös muulla tavoin osoitetulla osaamisella. Lakiehdotuksen 37 §:n 2 momentin mukaan Maanpuolustuskorkeakoulu antaa tarvittavat määräykset aiemmin suoritettujen opintojen ja aiemmin hankitun osaamisen tunnustamisesta. Valiokunta huomauttaa, että ehdotetun säännöksen nykyinen sanamuoto pitää sisällään sen, että Maanpuolustusopistossa suoritettut opinnot otetaan huomioon sotatieteiden kandidaatin tai maisterin tutkintoa suoritettaessa.

Päätösehdotus

Edellä esitetyn perusteella puolustusvaliokunta ehdottaa,

että 1. lakiehdotus hyväksytään muutettuna (Valiokunnan muutosehdotukset) ja

että 2.—3. lakiehdotus hyväksytään muuttamattomana.

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Laki

Maanpuolustuskorkeakoulusta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku
Yleiset säännökset
1—3 §
(Kuten HE)

2 luku
Opetus
4—8 §
(Kuten HE)

3 luku

Hallinto ja organisaatio9 ja 10 §
(Kuten HE)

11 §

Opintotukilautakunta

Maanpuolustuskorkeakoulussa on opintotukilautakunta. Lautakunnan asettamisesta, kokoonpanosta ja tehtävistä säädetään opintotukilaissa (65/1994). *Opintotukilautakunnan opiskelijajäsenet nimeää oppilaskunta.*

12 §
(kuten HE)

13 §

Henkilöstö

Maanpuolustuskorkeakoulun henkilöstö on puolustusvoimien viroissa. *Maanpuolustuskorkeakoulussa voi olla myös työsuhteessa olevaa henkilöstöä.* Virkojen kelpoisuusvaatimuksista säädetään erikseen.

4 luku

Opiskelijavalinnat

14 §

Opiskelijaksi ottaminen(1—2 mom. kuten HE)
(3 mom. poist.)

Opiskelijavalinta järjestetään valinta- ja soveltuvuuskokeiden avulla. Soveltuvuuskokeeseen osallistuvat upseerin virkaan vaadittaviin opintoihin hakevat. Valinta- ja soveltuvuuskokeen perusteista päättää pääesikunta ja niiden järjestämisestä *Maanpuolustuskorkeakoulu.* Jos *Maanpuolustuskorkeakoulu* opiskelijoiden mää-

rän rajoittamisen vuoksi ei voi ottaa koulutukseen kaikkia hakijoita, hakijoihin on sovellettava yhdenmukaisia valintaperusteita.

(4 mom. kuten HE:n 5 mom.)

15 §
(Kuten HE)

16 §

Kelpoisuus korkeakoulututkintoon johtaviin opintoihin sekä upseerin virkaan johtaviin opintoihin asetettavat lisävaatimukset

Kelpoinen opiskelijaksi sotatieteellisiin opintoihin, jotka johtavat pelkästään alempaan tai sekä alempaan että ylempään korkeakoulututkintoon, on henkilö, joka on suorittanut *ylioppilastutkinnon järjestämisestä annetussa laissa (672/2005) tarkoitetun tutkinnon* tai saanut ulkomaisen koulutuksen, joka asianomaisessa maassa antaa kelpoisuuden vastaaviin korkeakouluopintoihin, tai jolla *Maanpuolustuskorkeakoulu* toteaa muutoin olevan opintoja varten vastaavat tiedot ja valmiudet.

Kelpoinen opiskelijaksi sotatieteellisiin opintoihin, jotka johtavat pelkästään ylempään korkeakoulututkintoon, on henkilö, joka on suorittanut soveltuvan alemman korkeakoulututkinnon, *soveltuvan ammattikorkeakoulututkinnon* tai soveltuvan ulkomaisen koulutuksen, joka asianomaisessa maassa antaa kelpoisuuden vastaaviin korkeakouluopintoihin, taikka jolla *Maanpuolustuskorkeakoulu* toteaa muutoin olevan opintoja varten riittävät tiedot ja valmiudet.

(3 mom. kuten HE)

Maanpuolustuskorkeakoulun rehtori voi muualla aikaisemmin suoritettujen tutkinnon tai muiden opintojen vuoksi taikka muusta vastaavasta erityisestä syystä myöntää poikkeuksen 3 momentin 4 kohdassa säädetystä vaatimuksesta.

17—19 §
(Kuten HE)

5 luku

Opiskelijoiden oikeudet ja velvollisuudet

20—25 §
(Kuten HE)

26 §

Opiskelun keskeyttäminen

Maanpuolustuskorkeakoulu voi keskeyttää opiskelijan hakemuksesta tämän opiskelun (*poist.*) määrääjäksi. Maanpuolustuskorkeakoulu voi omasta aloitteestaan keskeyttää opiskelijan opiskelun kerrallaan enintään yhden vuoden määrääjäksi

(1—4 kohta kuten HE)

(2 mom. kuten HE)

27 §

Opiskeluoikeuden menettäminen

Opiskelija menettää opiskeluoikeuden, jos hän:

1) on antanut Maanpuolustuskorkeakouluun pyrkiessään sellaisen väärän tai harhaanjohtavan tiedon taikka salannut sellaisen itseään koskevan seikan, joka olisi *estänyt hänen valintansa* opiskelijaksi (*poist.*);

(2—7 kohta kuten HE)

(2 mom. kuten HE)

28 §

(Kuten HE)

29 §

Palvelussitoumukset

Upseerin virkaan johtaviin sotatieteellisiin ja sotilasammattillisiin opintoihin hyväksytyt samoin kuin puolustusvoimien, *rajavartiolaitoksen* tai puolustusministeriön virassa olevan on annettava kirjallinen sitoumus siitä, että hän palvelee koulutustaan vastaavassa puolustusministeriön, puolustusvoimien tai rajavartiolaitoksen

virassa *tiety*n vähimmäisajan (*sitoumusaika*). *Sitoumusajan pituus on sotatieteiden maisterin tutkinnon suorittamisesta lukien enintään neljä vuotta, sotatieteiden tohtorin tutkinnon suorittamisesta lukien enintään neljä vuotta, sotatieteiden kandidaatin tutkinnon suorittamisesta enintään kolme vuotta, yleisesikuntaupseerin tutkinnon suorittamisesta lukien enintään kolme vuotta sekä lentäjäksi ja tähystäjäksi opiskeleva sotilasvirkaan koulutettavana oppilaana ja virassa yhteensä enintään 14 vuotta koulutuksen alkamisesta lukien. Sitoumus koskee tohtorin ja yleisesikuntaupseerin tutkinnon osalta vain täysin palkkaeduin tapahtuvaa opiskelua. Koulutuksesta aiheutuvia kohtuullisia kustannuksia vastaavista *sitoumusajoista* säädetään tarkemmin puolustusministeriön asetuksella.*

(2—4 mom. kuten HE)

30—33 §

(Kuten HE)

6 luku

Erinäiset säännökset

34—36 §

(Kuten HE)

37 §

Aiemmin hankitun osaamisen tunnustaminen

Opiskelijalla on oikeus lukea osana suoritettavan tutkinnon oppimäärää hyväkseen muussa kotimaisessa tai ulkomaisessa korkeakoulussa tai muussa oppilaitoksessa *suorittamiaan* opintoja, jotka ovat tavoitteiltaan ja keskeisiltä sisällöiltään opetussuunnitelman mukaisia ja joita ei ole käytetty toiseen aikaisemmin suoritettuun samantasoiseen tutkintoon. *Opiskelija saa lukea hyväkseen tutkintoon kuuluvia opintoja myös muulla tavoin osoitetulla osaamisella. Päätöksen* aiemmin hankitun osaamisen tunnustamisesta tekee Maanpuolustuskorkeakoulu.

(2 mom. kuten HE)

7 luku

Voimaantulo

38—39 §
(Kuten HE)

Helsingissä 4 päivänä joulukuuta 2008

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

pj.	Juha Korkeaoja /kesk	Juha Mieto /kesk
vpj.	Olli Nepponen /kok	Lauri Oinonen /kesk
jäs.	Thomas Blomqvist /r	Reijo Paajanen /kok
	Hanna-Leena Hemming /kok	Sirpa Paatero /sd
	Saara Karhu /sd	Sari Palm /kd
	Inkeri Kerola /kesk	Eero Reijonen /kesk.
	Reijo Laitinen /sd	

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Heikki Savola.